

Ajankohtaista kaupunkistrategian tavoitteista ja mittareista / AK

VD/2919/00.02.03.00/2025

AK/MH/ET/LM

Kaupunkistrategiassa asetettuja kukoistavien kaupunkikeskusten tavoitteita ja mittareita on käsitelty seurantaryhmän kokouksissa. Tämän kokouksen ajankohtaisia, aiemmin esittelemättömiä seurantatietoja ovat asukasbarometrin tulokset, asuinalueeseensa kuuluvuutta tuntevien määrä, aktiivisuuden seuranta kaupunkikeskustoissa sekä palveluverkkosuunnitelman toteuttaminen. Kukoistaville kaupunkikeskustoille nimettyjen tavoitteiden saavuttamista on mitattu vuosittain osana Targetor-seurantaa. Kooste mittareiden tuloksista laaditaan kaupunkistrategian loppuarvioinnin yhteydessä.

a) Vantaan asukasbarometri 2024 -kyselytutkimuksen raportti

Vantaan asukasbarometri 2024 -kyselytutkimuksella selvitettiin vantaalaisten tyytyväisyyttä asumiseen, asuinalueisiin, palvelujen saavutettavuuteen ja liikkumiseen. Asukastyytyväisyyden seuranta asukasbarometrillä on Vantaan kaupunkistrategian 2022–2025 yksi mittareista. Tavoitteena on, että tyytyväisyys on noussut edellisestä, vuonna 2020 toteutetusta asukasbarometristä.

Asukasbarometri 2024 -kysely lähetettiin satunnaisotannalla 2 200 vantaalaiselle. Kyselyyn oli mahdollista vastata internetlomakkeella 18.11.-16.12.2024 välisenä aikana suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Yli 60-vuotiailla oli mahdollisuus vastata kyselyyn paperilomakkeella. Vastauksia saatiin yhteensä 635 ja vastausprosentiksi muodostui 29. Vastaajille, jotka jättivät kyselyn yhteydessä yhteystietonsa, postitettiin vastauspalkinnoksi elokuvalippu.

Asukasbarometri 2024 tulosten perusteella vantaalaisten asukkaiden tyytyväisyys niin asuntoon, asuinalueeseen kuin elämänlaatuunkin on säilynyt keskimäärin hyvänä. Asuinalueeseensa tyytyväisten osuus (78 %) on kuitenkin laskenut hieman edellisestä asukasbarometristä (81 %), joten kaupunkistrategian tavoite ei toteutunut. Tyytyväisyydessä on pientä vaihtelua suuralueittain sekä vastaajan kielen sekä talotyyppin mukaan. Erot tyytyväisyydessä eri väestöryhmien ja alueiden välillä ovat edelleen kuitenkin melko pieniä. Tulos on kaupungin kannalta hyvä, sillä tyytymättömyys ei ole vahvasti kasaantunut tietyille alueille tai väestöryhmille.

Vantaalaisilla asuinalueilla viihtyvyyttä luovat erityisesti sijainti ja liikenneyhteydet, rauhallisuus ja turvallisuus sekä luonnonympäristö. Epäviihtyvyyttä aiheuttavat sosiaaliset häiriöt ja turvattomuus, pysäköintipaikkojen puute sekä liikenteen aiheuttama melu ja turvattomuus. Viihtyvyystekijät ovat pysyneet pitkälti samoina vuoden 2020 asukasbarometritutkimuksesta. Sen sijaan epäviihtyvyystekijöistä etenkin sosiaaliset häiriöt ja turvattomuus ovat yleistyneet edellisen asukasbarometrin tuloksiin verrattuna. Vantaa kotikaupunkina merkitsee silti monelle turvaa, rauhallista ja luonnonläheistä asuinympäristöä sekä mainettaan parempaa paikkaa.

Asukasbarometrin vastauksista kaupunki saa tärkeää tietoa Vantaan tulevaan kehittämiseen. Asukkaiden näkemyksiä hyödynnetään Vantaan palvelujen, toiminnan ja kaupunkiympäristön suunnittelussa.

b-d) Asukkaille iloa tuottavat kulttuurin ja vapaa-ajan palvelut kaupunkikeskuksissa

Valtuustokauden tavoite 23 Asukkaille iloa tuottavia kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita kaupunkikeskuksissa on määritelty kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan raportointivastuulle. Tavoitetta mitataan omaan asuinalueeseensa kuuluvuutta kokevien osuuden, keskustojen aktiivisuusseurannan sekä palveluverkkosuunnitelman toteuttamisen kautta.

b) Kuuluvuuden tunne

Asukkaiden kuuluvuuden tunnetta omaan asuinalueeseensa mitataan vuosittain tehtävällä osallisuuskyselyllä. Tuloksia tulkitessa tulee huomioida, että suuralueisiin jakaessa varsinkin vuosien 2020–2022 kyselyiden vastaajamäärät ovat melko pieniä ja isot heilahtelut tuloksissa siksi mahdollisia.

Hakunilan suuralueella omaan asuinalueeseensa kuuluvuutta kokevien osuus on laskenut 2020 vuoden 61,3 % lähtötasosta ja on 2024 vuonna 50,3 %. Laskua kuuluvuuden kokemuksessa on siis noin 10 %. Toisaalta nousua on vuodesta 2021, jolloin Hakunilassa kuuluvuutta asuinalueeseensa koki ainoastaan 43,5 % vastaajista.

c) Aktiivisuuden seuranta keskustoissa

Kaupunkikeskusten aktiivisuuden seuranta on tehty Elävät kaupunkikeskustat -heatmap aineiston kautta, mobiilidatan avulla ja keräämällä vapaa-ajan palveluiden kävijämäärätietoja. Mobiilidata-aineiston mukaan vuosina 2020–23 aktiviteettien määrä Hakunilan keskustassa on pudonnut noin 3000 aktiviteetilla. Heatmap-aineisto osoittaa, että aktiivisuus kohdistuu suhteellisen samoihin paikkoihin ja keskittyy ostoskeskuksen alueelle. Vuoden 2024 karttaan on kuitenkin ilmaantunut uusia aktiivisuuden paikkoja. Sekä Hakunilan että Länsimäen kirjaston fyysiset käyntikerrat ovat laskussa, mutta lainausmäärät ovat molemmissa kirjastoissa lähteneet nousemaan koronapandemian jälkeen, ja Länsimäessä lainausmäärät jopa ylittävät pandemiaa edeltävän tason. Nuorisotilojen avointen nuortenilojen kävijämäärät ovat nousseet merkittävästi vuodesta 2020. Vuoden 2023 huippulukemista on tultu molempien tilojen osalta hieman alaspäin.

d) Palveluverkkosuunnitelman toteuttaminen

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin palveluverkkosuunnitelmaa on toimeenpantu Hakunilassa systemaattisesti. Hakunilan keskusta-alueen vapaa-ajan palveluiden tulevaisuuden sijoittumisesta on käynnistetty esiselvitys, joka on parhaillaan käynnissä ja valmistuu kuluvan vuoden aikana. Hakunilan suuralueen suurin kehittämishanke on ollut Håkansbölen kartanoalueen kehittäminen. Lastenkulttuurikeskus Pyykkitupa aukesi yleisölle vuonna 2022. Kartanon päärakennus avautuu kartanomuseona kesällä 2026. Hakunilan urheilupuiston aluetta on kehitetty aktiivisesti.

e) Viheralueiden saavutettavuuden kehitys

Viheralueiden mitoituksen ja saavutettavuuden ohje (SAAVU) on laadittu kaupunkistrategian asettaman tavoitteen mukaisesti vuonna 2023. SAAVU-mittari on yleiskaavoituksen laatima ohje ensi sijassa asemakaavoitukselle.

SAAVU-ohjeella mitataan sitä, miten ihmiset pääsevät virkistäytymään julkisiin vehreisiin ympäristöihin. Viheralueiden mitoitusta ja saavutettavuutta lasketaan kahdella eri laskurilla, joista toinen koskee keskustoja eli yleiskaavan C- ja AC-alueita ja toinen muita asuinalueita.

Keskusta-alueilla vaaditaan tiheästi pienialaista kaupunkivihreää, mutta kaavoitetut julkiset virkistysalueet voivat olla hieman pienempiä ja kauempana kuin asuinalueilla. Pienessä kaupunkivihreässä otetaan huomioon julkista ulkotilaa vehreyttävät tontin ja katualueen osat.

Laajojen viheraluekokonaisuuksien (yli 10 tai 18 hehtaaria) osia ovat virkistysalueiden lisäksi myös maatalousalueet, luonnonsuojelualueet, hautausmaat ja suojaviheralueet.

SAAVU-laskentaa tehdään alue kerrallaan silloin, kun viheralueita ollaan muuttamassa kaavoilla. Näin varmistetaan viheralueiden riittävyys virkistystyksen näkökulmasta. Pihojen riittävä vehreys taas varmistetaan määrittelemällä vihertehokkuuden minimitaso.

Hakunila-Länsimäen kaupunkikeskuksen kehittämissuunnitelman seurantaryhmä 16.4.2025 § 4

Itä-Vantaan projektijohtajan esitys:

Merkitään selostus ja käyty keskustelu tiedoksi

- a) Vantaan asukasbarometri 2024 -kyselytutkimuksen raportista,
- b) kuuluvuuden tunteesta,
- c) aktiivisuuden seurannasta keskustoissa,
- d) palveluverkkosuunnitelman toteuttamisesta sekä
- e) merkitään kirjaus ja käyty keskustelu tiedoksi viheralueiden saavutettavuuden kehityksestä.

Käsittely:

- a) Kuultiin projektijohtaja Anniina Korkeamäen selostus.

Keskustelua:

- Nähdystä esityksestä ei selvinnyt, miksi juuri englanninkieliset vastaajat eivät ole yhtä tyytyväisiä asuntoonsa ja asuinalueeseensa kuin suomenkieliset. Projektijohtaja lupasi selvittää asiaa ja lähettää seurantaryhmälle vastauksen myöhemmin.
- Tuloksista ei kunnolla välity pienempien alueiden tulokset, koska esimerkiksi Hakunilan suuralueeseen sisältyy keskenään hyvin erilaisia pienempiä alueita, kuten Länsimäki ja aivan sen kyljessä oleva täysin toisenlainen Rajakylä.
- Ihmiset ovat tyytymättömiä pieniin asuntoihin, joista näköalana on isot talot. Kaavoituksessa olisi puututtava siihen, ettei rakenneta ainoastaan pieniä koppeeroita, muuten ollaan entistä tyytymättömiä ja entistä vähemmän halutaan muuttaa Vantaalle.

- b)-d) Kuultiin projektijohtaja Anniina Korkeamäen selostus.

Päätös:

Merkitään selostus ja käyty keskustelu tiedoksi

- a) Vantaan asukasbarometri 2024 -kyselytutkimuksen raportista,
- b) kuuluvuuden tunteesta,
- c) aktiivisuuden seurannasta keskustoissa,
- d) palveluverkkosuunnitelman toteuttamisesta sekä
- e) merkitään kirjaus tiedoksi viheralueiden saavutettavuuden kehityksestä.

Täytäntöönpano: Laki- ja valmistelupalvelut

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Kaupunkistrategian tavoitteet ja mittarit:

projektijohtaja Anniina Korkeamäki, puh. 040 574 3342

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaan asukasbarometri 2024 -kyselytutkimuksen raportti:

asumisen erityisasiantuntija Elina Taipale, puh. 040 627 6765

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Asukkaille iloa tuottavat kulttuurin ja vapaa-ajan palvelut kaupunkikeskuksissa:

Lauri Majuri, puh. 040 482 5480

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Viheralueiden saavutettavuuden kehitys:

Juha Nurmi, puh. 040 336 0159

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)